

 <b>Växjö kommun</b>	<b>Läkemedelshantering</b> Inom kommunal hälso- och sjukvård	
Avsnitt <b>Oxygenbehandling</b>	Kapitel nr <b>LM 9</b>	<b>Sida 1 (4)</b>
Framtagen av <b>Medicinskt ansvariga sjuksköterskor Kronobergs län</b>	Utgåva <b>06</b>	<b>Ersätter 2020-01-31</b>
Godkänd och fastställd av <b>Medicinskt ansvariga sjuksköterskor</b> Marita Jonsson och Carina Yngvesson	Fastställd <b>2022-05-12</b>	Giltig från <b>2022-05-12</b>

## 9. Oxygenbehandling

Detta är en lokal rutin för Kronobergs län och ett komplement till vårdhandboken [www.vardhandboken.se](http://www.vardhandboken.se)

För utrustning som används vid tillförsel av oxygen gäller lagstiftningen om medicintekniska produkter. Lag (1993:584) om medicintekniska produkter.

### 9:1 Syfte

Säkert handhavande av oxygen i hemsjukvården.

### 9:2 Inledning

Oxygen är ett läkemedel och ordineras av läkare. Oxygenflaskan har ett vitt flaskbröst och vit färgmarkering. Varje flaska har elektronisk spårbarhet via ett mikrochip med ett unikt individnummer. Regulator med möjlighet att förinställa flödet ska användas.

### 9:3 Säkerhet

Det får inte finnas något brännbart material i närheten av gasflaskorna.

Gasflaskorna ska behandlas varsamt och aktas för stötar

Om gasflaskan är varmare än 55° C ska den inte hanteras utan betraktas som starkt explosiv. Oxygenflaskor är en stor risk vid brand och ska om möjligt transporteras till säker plats.

### 9:4 Transport inom hemsjukvården

Vid transport ska gasflaskorna vara säkrade, det vill säga fastspända eller fastkilade så de inte kan förflytta sig under transporten. Liggande i oxygenvagn i bagageutrymmet mot baksätets ryggstöd eller ordentligt fastspända med hakar och spännband.

Gasflaskor för medicinskt bruk som är mindre och försedda med pin-index-ventil, får transporteras utan skyddshuv. De ska vara försedda med ventilskydd.

Gasflaskor ska inte transporteras med inkopplade regulatorer om inte regulatorn är fast monterad. Undantaget är passagerare med oxygenbehandling.

Det ska finnas brandsläckare fast förankrade, på minst 2 kg, som medföljer transporten.

Bilen ska vara låst när den lämnas obevakad.

### **9:5 Varningsskyltar**

Dörren till kommunens förråd där oxygen förvaras ska vara väl märkt med varningsskylt.

**Ordinärt boende:** På insidan av den vanligast använda entrédörren ska märkning med varningstriangel för oxygen placeras 0,5 meter från golvet, på dörrens insida. Den som tar bort oxygenflaskan ansvarar för att skylten tas bort.

**Särskilt boende/vårdinrättning:** Det ska finnas en skylt upptill på lägenhetsdörrens utsida som visar att det förvaras oxygenflaskor i rummet/lägenheten. Den som tar bort oxygenflaskan ansvarar för att skylten tas bort.

På grund av att länet har olika räddningstjänster som ansvarar för brandskyddet, kan rutiner för uppmärkning av utrymmen med oxygenflaskor skilja sig åt. Vid behov ska lokal rutin upprättas.

### **9:6 Förvaring och ansvar**

Patienter som skrivs ut från slutenvården med oxygenbehandling ska ha behandlingsinformation med sig hem när det gäller beställning, leverans, förvaring, service av utrustning mm.

#### **Enhetschefens ansvar**

Medicinsk gas ska förvaras i separat utrymme. Enhetschefen ansvarar för att

- utrymmet kontrolleras av räddningstjänsten
- utrymmet ska vara väl ventilerat.
- dörren är låst.

#### **Förrådsansvarig sjuksköterskas ansvar**

- Inget brännbart material får finnas i rummet.

- Oxygenflaskorna får inte täckas över
- Oxygenflaskorna ska vara placerade så de inte kan välta.
- En flaska får vara monterad, de övriga ska vara omonterade.
- Finns patientbundna flaskor och kommunala flaskor i samma förråd ska de placeras skilda åt.
- Regelbunden kontroll av innehåll och utgångsdatum kommunens oxygenflaskor
- Att rutiner för förvaring på särskilt boende finns

### **Patientansvarig sjuksköterska ansvarar för**

- leveranskontroller
- iordningsställande, vid behov av delegering – se delegeringsrutin.
- administrering
- information om förvaring i ordinärt boende
- information om hantering av oxygen till berörd personal och patient/närstående
- rekvisition
- retur

Kommunen ansvarar för service och underhåll av regulatorer i kommunala förråd.

### **9:7 Iordningställande**

Oxygenen ska vara rumstempererad vid användning

Fett som kommer i kontakt med oxygen kan självantända och brinna explosionsartat. Tvätta, men smörj aldrig händerna innan hantering av oxygen.

Personen får oxygen via näsgrimpa eller mask.

- Informera personen
- Tillämpa basala hygienrutiner
- Koppla näsgrimpa eller mask till plastslangen som är avsedd för oxygenbehandling
- Öppna och ställ in doseringsventilen.
- Kontrollera att flödesmätaren visar det ordinerade oxygenflödet
- Placera masken eller näsgrimman på patienten och se till så den inte stramar eller trycker.
- Se till att slangen ligger fritt och att personen har det bekvämt

## **9:8 Rekvisition/Retur**

**Patientbunden oxygen beställs via apoteket Hjärtat i Linköping** via fax 010-4990103 alt via mail [linkoping.universitetssjukhusetsodra@apotekhartat.se](mailto:linkoping.universitetssjukhusetsodra@apotekhartat.se). Alla flaskor fulla, tomma eller påbörjade ska returneras när patient avslutat sin oxygenbehandling. Utrustning levereras och hämtas av Region Kronobergs enhet för medicinsk fysik och teknik på centrallasaretet i Växjö (MFT) och Medicinteknisk avdelning på Ljungby lasarett (MTA).

**Beställning av oxygen till kommunalt förråd sker via beställningssystem.** Levereras till respektive enhet med oxygenförråd.

Vid beställning av gas ska det antingen anges digitalt eller skrivas på blanketten att det finns tomma oxygenflaskor för retur. Det ska även finnas telefonnummer till ansvarig sjuksköterska.

Medicinteknisk utrustning till oxygenbehandlingen ansvarar kommunen för. De beställs som läkemedelsnära produkt.

När tekniska hjälpmedel behövs t.ex. flaskhållare på säng, rullstol eller rullator ska kommunens arbetsterapeut kontaktas.